
Prostatakreftens epidemiologi

ARTIKKEL

HARVEI S

Sammendrag

Norge har både høy insidens og høy dødelighet av prostatakreft. Kosthold, hormonelle, kjemiske og genetiske forhold er knyttet til økt sykdomsrisiko. Det er usikkert om bruk av alkohol og tobakk innebærer økt risiko. Prostatakreft er nå den vanligste kreftform her i landet, med over 2400 nye tilfeller årlig. Median alder ved diagnose er 74-75 år. Insidensen har økt jevnt i etterkrigsårene, og det har vært en fordobling av antall registrerte tilfeller i løpet av 20-25 år. Dødeligheten av prostatakreft i Norge er høyest i Norden og blant de høyeste i verden; omtrent 55-60% av pasientene dør av sin sykdom. I vårt land er det lavere insidens i de tre nordlige fylkene, ellers varierer insidensen mellom fylkene med forskjellene i diagnostisk praksis. Etter innføring av PSA-undersøkelse i serum omkring 1990 økte antall registrerte tilfeller raskere enn før, vesentlig fordi mange tilfeller ble diagnostisert tidligere. Prostatakarzinom er ofte en langsomtvoksende tumor som i lang tid kan være uten kliniske symptomer. Latent karzinom i prostata er funnet uventet ved obduksjon hos 30-35% av menn over 50 år. Forebyggende tiltak mot prostatakreft er i dag ikke praktisk helsepolitikk, selv om spesifikke kostholds- og livsstilsråd trolig ville kunne redusere risikoen.

Publisert: 10. oktober 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.